

SYN. Pavel Zacha mladší
patří k lídrům New Jersey Devils.

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

kými šprušličkami se zalomenou skluzavkou, na kterou ještě ani pořádně nemohl lézt. Ale pomáhal jsem mu. Můžete přidat zavěšený míček na provázku, do kterého udeří rukou. Tím ho vlastně učíte koordinaci oko-ruka v době, kdy ostatní děti tohle ještě vůbec nedělají. Dítě to baví a večer zjistíte, že za den máte uděláno třeba i tisíc odpalů. Jde o jednotlivé prvky, které na sebe navazují, a jejich výsledkem je, že se dítě naučí ve dvou letech a dvou měsících jezdit na kole, že se brzy naučí lyžovat, bruslit. Je to všestranný vývoj. Aby dítě kolem třetího roku, tedy v období prvního stříhu, kdy děti to, co nepoužívají, vyhodí z paměti, dokázalo sdělit své preference, které často už přetrvávají celý život. To vám dává signály, které činnosti má skutečně v oblíbenosti a které jej naopak neinspirují a moc je dělat nechce. Z mého rodičovského pohledu je období mezi dvěma až čtyřmi roky naprosto unikátní a nejkrásnější. Můžete dítě naučit základy všech možných sportů a dovedností – kolo, kolečkové brusle, normální brusle, lyže, snowboard, plavání... Zvládnutí

MÁTE-LI ABSOLUTNÍ HUDEBNÍ SLUCH, ALE DO ŠESTI LET HO NEROZVÍJÍTE, TAK SE ANI NEDOZVÍTE, ŽE JSTE TAK OBROVSKÝ DAR MĚLI. TAKŽE OBROVSKÝ POTENCIÁL RANÉHO MLÁDÍ JE TŘEBA VYUŽÍT.

každé disciplíny je obrovské vítězství, které můžete oslavit, čímž podporujete u dítěte touhu zdolat další a další výzvy.“

Co když to dítě nebaví?

„Problém je, když se zanedbají právě první tři roky života. Pak mi rodiče, s nimiž komunikuji, píšou: Kluk to má rád, ale když se trošku zatlačí, už to nemusí. Jak bychom ho měli motivovat? Mně se potvrdilo u syna a teď i u vnuků, že když od malička vyrůstají v prostředí, které je rozvíjí, jsou alespoň jedním sportem úplně posedlí. Čerstvý příklad: Byl jsem s vnuky na fotbalovém turnaji liberecké přípravky. Starší ho odehrál a pak jsem s ním a jeho mladším bráškou hráli celé odpoledne fotbal. Takhle to bylo už ve dvou letech, když k nám přijeli. Byli jsme

sedmkrát za den na hřišti, kde jsme na sebe kopali. Stále dokola. Na otočku jsme zašli se domů napít a zase jsme pochodovali zpátky. K večeru jsem už ani nemohl chodit.“

Co však s těmi, kteří nejsou posedlí sportem, ač projdou výchovou Kamevédy do tří let, a rodič to nepozná?

„Já se snažím zabývat tím, jak to udělat ideálním způsobem od počátku až do chvíle, než dítě odejde z domova. Pokud se to zvládne, máte vyhráno. Od syna, přestože jsme měli tisíce hokejových tréninků a zápasů, nikdy nezaznělo, že ho to nebaví nebo že by se mu na trénink nechtělo. Spíš jsem ho musel brzdit. Pak máte strašně jednoduchou práci, protože dítě extrémně chce a vy mu k tomu poskytnete veškerý možný servis. Nemusíte ho motivovat, přemlouvat. Přemlouvání, uplácení čím-

ba až v sedmi letech. Podle mého názoru, i podle názoru vědců, je to pozdě. Zlatý věk rozvoje talentu, jakéhokoliv talentu, je do šesti, sedmi let. Pak už jsou limity rozvoje strašně omezené. Máte-li absolutní hudební sluch, ale do šesti let ho nerozvíjíte, tak se ani nedozvíte, že jste tak obrovský dar měli. Takže - obrovský potenciál raného mládí je třeba využít! A když se to neudělá? Potom se tomu taky můžete věnovat, ale musí se akceptovat fakt, že už to prostě nepovede k žádným hvězdným výšinám. Bez ohledu na to, že dřív naši hokejoví reprezentanti říkali, že bruslit začínali třeba až ve dvanácti letech. V minulosti to šlo, protože profesionální sport byl na zcela jiné kvalitativní úrovni, než je teď. Dnes je opravdu třeba začínat brzo a zvládnout daný sport ve velkém počtu tréninkových hodin. Děti, které se rozvíjejí od narození a jsou na tenhle způsob výchovy adaptované, jsou s dětmi s pozdějším začátkem neporovnatelné. Pokud by se část dětské komunity rozvíjela tímhle způsobem, tak je to obrovská zbraň na konkurenci. Myslím, že tomuhle čelit už v podstatě ani nejde. Proto se rodičům snažím dávat informace ještě předtím, než se jim dítě narodí. Třeba studentům na tělovýchovných fakultách, budoucím rodičům. Tenhle způsob výchovy je pro dítě naprosto ideální a šetrný je i po zdravotní stránce.“

Upřímně - s jakými ambicemi jste do toho šel vy sám? Říkal jste si: Připravuju syna pro NHL?

„Tohle jsem si neříkal.“

Co tedy?

„Přemýšlel jsem nad svým životem. Nastudoval jsem si spoustu životopisů. Byl jsem také měsíc v Brně ve vědecké knihovně na lékařské fakultě a na pedagogické fakultě, v obavách, abych v průměru snahy něčemu neublížil. Snažil jsem se vyčíst určité limity. Přiznám se, že mi to moc nedalo. Hlavně jsem těžil ze zahraniční literatury. Kládl jsem si především otázku, kdy lze začít. Pídlil jsem se